

Serum lactis chalybeatum, serum lactis consueta ratione paratum, in quo candens ferrum extinctum fuit, roborantem ferri virtutem cum attenuante seri coniunctam possidens.

7. *Cuprum, Aes, Venus*, ipsa, qua in terrae visceribus occurrit, frequentia, crebro ferri conubio, et, multis aliis dotibus, tenacitate et duritate, pondere specifico, difficiliori in igne fluxu, multipli colorum, quibus, si ignem, antequam candeat, experiatur, in superficie ludit, varietate, facili sive ignis violentiae, sive aëris contactui, sive faliū exponatur, nitoris metallici factura, facili denique in salibus acidis aliquis, et ipsis oleis, prae reliquis metallis ad ferrum proprius accedit; at multis quoque notis discrepat, rubedine sui generis conspicuum, in aëre tardius, quam ferrum rubiginem, aeruginem contrahens ex caeruleo viridem, si fricitur, odorem dittinctum sui generis emittens, tenacitate ferro cuso bonae notae inferius, neque vlla arte chalybis duritiem nanciscens, pondere specifico (= 77880 — 88785 : 10000 BRISSON l. c.) ferrum superans, magnetis imperium respuens, si ignis violentiae exponatur, flammulam viridem eructans, et viuacioribus longe, antequam excandescit, quam ferrum, coloribus ludens, leniori tamen eius gradu liquescens, in eo autem statu liquido aquam violentissime, vehementius, quam quaevis alia metalla eadem in conditione constituta, repellens, continuato ignis effectu aërisque contactu in calcem ex caeruleo atram, et auctiori igne in scoriam

riam rubram abiens, corporibus, praesertim fluidis, quibus soluitur, arctius nubens, illis saporem sui generis nauseosum, et tinctum amoenum, modo ad caeruleum, modo ad viridem proprius accendentem, impertiens, cum salibus facile in crystallos abiens, tum aquatum vini spiritu facile iterum dissoluendas, et flammæ, qua posterior ardet, colorem non raro in egregie viridem commutantes, ex acidis per alcalia et terras calcis dilute viridis, per sanguinis lixivium sedimenti profunde rubri, per zincum, stannum, ferrum cupri metallici specie praecipitandum, spiritu quoque salis ammoniaci simplici facile soluendum, cui colorem suauissime caeruleum conciliat.

Verum princeps nota, qua cuprum a ferro distat, nititur ea, quam in corpus animale exercet, efficacia. Cuprum enim, quacunque forma deglutitum, millenas excitat turbas, in digestio-
 nis negotio potissimum conspicuas, et haud raro morte (in canibus et cuniculis G. C. HILLEFELD experimenta quaedam circa venena. Goetting. 1760. 4. p. 47.) in hominibus (RHODIVS Act. Acad. Caef. Nat. Curios. Cent. III. obs. 95. FR. HOFFMANN medicin. rational. systemat. T. II. p. 290. I. I. SCHEVCHER it. alpin. I. London. 1708. p. 10. I. R. ZWINGER Act. Heluetic. 4. Basil. 1762. p. 252. 254-256. MISSA apud VAN-
 DERMONDE recueil periodique d'observations etc. à Paris. Vol. II. 1755. p. 149. FABAS gazette salutaire. 1762. n. 30. PERCIVAL medical transactions. Lond. 8. Vol. III. 1785. n. 9. RAHN Gazette de santé oder gemeinnütziges medicinisch. Magazin. Zürich. 8. Jahrg. I.

1782.

1782. fasc. 6. p. 701. PYL *Auffsätze und Beobachtungen aus der gerichtlichen Arzneywissenschaft.* Berlin. 8.
Samml. VIII. 1793. n. II. *Medicinische Ephemeriden.*
Chemniz. 1793. 8. p. 58.), rarius (ZWINGER (l. m. c.),
saporem teturum aeruginosum vix ex ore et lingua
delendum, defectum omnis cibi appetitus, nauseam,
nitus vomendi, pectoris oppressiones horrendas, vo-
mitus enormes, dolores atrocissimos, modo ad ar-
doris, modo ad punctionis sensationem proprius ac-
cedentes, colicos, regionem epigastricam, aut car-
tilaginis ensiformis, nunc abdomen, nunc pectus,
nunc caput praesertim afficientes, modo continuos,
modo remittentes, modo fixos, modo vagos, ver-
tiginem, alui profluvia, nonnunquam cruenta, ra-
rius obstipationem pertinacem, aliquando perpetuam
animi agitationem, ad agrypniam vsque, ne dolo-
ribus quidem cessantibus desinentem, austam, de-
liria, animi deliquia, faciei pallorem, pulsus debi-
lem paruum, alia virium labentium signa, alias
conuulsiones, alias paralyses, hemiplegiam, apo-
plexiam, rarius exanthemata, et ea quidem inter-
dum leprae aemula.

Numerosa haec malorum, cupro deglutito suam
originem debentium, caterua medico potius id officii
iniungit, vt caueat, ne vlla occasione cuprum fu-
nesta sua vi noceat, quod quidem tanto facilius
contingit, quum solui tam facile liquoribus omnis
fere generis possit: Offert vero cuprum, perinde
ac varia metalla ex eius cum zinco et stanno con-
nubio progenita, confuetam et aptam cetera vasis
materiam, in quibus alia atque alia tum medicamenta,
tum

tum alimenta et potulenta parantur, coquuntur, asseruantur, non raro inde cupri nunc sapore, nunc colore, quem aliquando laete viridem hisce corporibus conciliat, manifesti, labe infecta, vt satis copiosa habeantur exempla succorum, vti quidem audiunt, inspissatorum atque extractorum (*WESTRUMB neueste Entdeckungen in der Chemie.* Vol. V. p. 92. EHRHART ap. BALDINGER *Neues Magazin für Aerzte.* II. 2. IV. 4. p. 314.), syrporum e. gr. syrupi rhamni cathartici (*SCHVLZE Mors in olla.* Altdorf. 1732. p. 11. §. 11.), linctuum (*PARMENTIER recreations physiques, économiques et chymiques.* à Paris. 12. Vol. 2. p. 282.), emulsionum (*Miscellanea Acad. Caesar. Natur. Curiosor.* Dec. II. Ann. IX. obs. 11. HOCHSTETTER de noxiis quibusdam circa medicamenta officinalia. 4. Ien. 1738.), aquarum distillatarum (New dispensatory. p. 573. TACHENIVS Hippocrat. chymicus. p. 152.), oleorum aethereorum e. g. olei Cayeput (*BINDHEIM neueste Entdeckung. in der Chemie.* Vol. III. p. 81. 82.), spirituum ardantium (*ANGEL. SALA hydrelaeolog.* Sect. I. C. 6. Oper. p. 60. 61. W. G. PLOUCQUET *Warnung an das Publicum für einem in manchen Brandereinen enthaltenen Gifte, samt den Mitteln es zu entdecken und auszuscheiden.* Tübing. 1780. 8. A. FOTHERGILL letters and papers selected from the correspondence book of the society instituted at Bath. Bath. 8. Vol. V. 1790. p. 400.), salium (*MAUCHART Ephemerid. Acad. Caesar. Natur. Curiosor.* Cent. I. obs. 13.), praesertim cremoris tartari (EHRHART l. m. c. Vol. IV. fasc. 4. p. 313.), aliorumque pharmacorum (*HARTLEY ap. LOBB treatise on dissolvents of the stone and on curing the stone*

stone and the gout by aliments. Lond. 1739. app. p. 6. HÖCHSTETTER l. c. A. FOTHERGILL l. c p. 393. 394. 401 sq.), theae (A. FOTHERGILL l. c. p. 406.), aquae communis (SCHVLZE l. c. p. 810.), diu in vasis aeneis apertis afferuatae, aut per tecta cuprea delabentis (A. FOTHERGILL l. c. p. 394. 402. 403.), potuum calidorum (Gazette salutaire 1762. n. 43. ZÜCKERT von *Nahrungsmitteln*. p. 124.), lactis (I. I. SCHEVCHZER l. c. p. 13. THOMASIVS ap. SCHVLZE l. c. §. XVII. p. 26. FABAS l. c. FALCONET observations and experiments on the poison of copper. London. 1724. THIERY quaest. med. an ab omni re cibaria vasa aenea prorsus ableganda. Paris. 1749. HUEBER de aenea culinari supellestili. Argentor. 1766. p. 17.), casei (MAUCHART et THIERY II. cc. WEIGEL apud PYL *neues Magazin für die gerichtliche Arzneykunde und medicinische Polizey*. Stendal. 8. Vol. I. 1785. fasc. 1. art. 1. et WILLIUS ibid. fasc. 4. art. 4. Medicinische Ephemeriden. p. 58.), butyri (FALCONET et SCHEVCHZER II. cc. HUEBER l. c. p. 13.), oleorum (FALCONET l. c. THIERY l. c. §. III. PARMENTIER l. c. p. 283.), aliorum atque aliorum succorum vegetabilium (HUEBER l. c. p. 13. 15. CPH FR. W. BVSCH de noxis ex incauto vasorum aeneorum vnu profluentibus. Goetting. 1790. 8.), vini (MAUCHART et RAHN II. cc. HORSTIVS comment. ad LEMNII libr. de occultis naturae miraculis. SPLEISSIVS ap. I. H. HEVCHER Mithridates. §. XXIV. Oper. edit. cur. CHRN. FR. HAENEL. Lips. 4. T. I. 1745. p. 427. HUEBER l. c. p. 12. STRACK journal de medecine, chirurgie etc. T. XXIV. 1766. Febr. p. 149. A. FOTHERGILL l. c. p. 399. 400.), cereuifiae (A. FOTHERGILL

I. m. c.), aceti (THIERY l. c. A. FOTHERGILL 1 m. c.), acetariorum (MAUCHART l. c. THIERY observations de physique et de medecine. Vol. I. p. 98.), et variorum aceto conditorum, phaeolorum (Journal de medecine, chirurgie etc. T XXIV. 1766 Febr. p. 150. TONDI istituzioni di chimica. Napoli. 1786. 8. p. 162. NAVIER contrepoissons de l'arsenic, du sublimé corrosif, du verd de gris et du plomb. à Paris. 8. 1777. T. 2. STRACK l. c. p. 150.), cucumerum (FALCONET l. c. SCHVLZE l. c. §. 10. p. 11. Götting. Anzeig. von gel. Sachen. Zugab. 1776. p. LXXXVIII.), capparidum (DARLUC histoir. natur. de Provenc Vol. III. 1786. p. 10.), foliorum crithmi maritimi (PERCIVAL medic. transact. by the College of physicians at London. London. 8. Vol. III. 1785. art. 9.), piscium et carnium (HUEBER l. c. p. 15.), porro iuscotorum (PERCIVAL l. m. c.), ouorum cum acetosa et butyro (SCHEVCHZER l. m. c.), ciborum cum vino (ZWINGER l. c. p. 288.), aut lacte (HUEBER l. c. p. 12. 15.) coctorum, ex carnibus (MISSA l. c. p. 149. STRACK l. c. p. 150. HUEBER l. c. p. 13. PARMENTIER l. c. II. p. 283. Frankfurt. Reichspostzeit. 1776. d. 7. Dec. Medicinisch. Ephemerid. l c.), piscibus (RHODIVS, RAHN II. cc. MISSA l. c. p. 148. CRATO A KRAFTHEIM consil. et epistolar. medicinalium. T. I. 1654. conf. 7. p. 73.), leguminibus (RHODIVS l. c. DAVIDSON medical facts and observations. London. 8. Vol. III. 1792. p. 59 sq.), oryza (RHODIVS l. m. c.) paratorum, aliorum (BOVIUS flagello controi dei medici communi detti rationali. Venez 1583. 4. LANZONI Ephemer. Acad. Caesar. Natur. Curiosor. Dec. III. ann. 7. obs. 102. VALISNIERI ibid. Cent. I.

p. 62.

p. 61. A. FOTHERGILL l. m. c. p. 395 sq.), in nauibus praesertim obuiorum (*Gazette salutaire*. 1762. n. 43. FORSTER voyages round the world. 4. Lond. Vol. I. 1777. p. 175. I. TRAVIS medical observat. and inquir. by a Societ. of physic. at London. Vol. II. p. 1 sq.), pharmacopoeorum (BLIZARD experiments and observations on the danger of copper and Bellmetal in pharmaceutical and chemical preparations. Lond. 1786. 8.), aliorum artificum, coquorum, vasis atque instrumentis cupreis aut aurichalceis, non raro aerugine iam infectis vtentium, incuria veneni crimine notatorum, adeo vt postremo dictus medicus haud vereatur, principem scorbuti nautis tantopere funesti caussam in incauto hoc cupri vsu ponere.

Quibus indubiis cupri corpus humanum ingressi effectibus permoti non medici tantum aut valde circumspectum et limitatum (v. HEYER apud I. C. PH. ELWERT l. c. p. 126 sq.) modo cupri et aurichalci in pharmacopoliis usum permisere, summam munditiem, aeruginis, facilius longe, quam politum cuprum humores omnis fere generis subeuntis, originem arcentem, aut, vt noxas praeuertant, ab aere dissoluto imminentes, vt interna istiusmodi vasorum superficies vernice (BINDHEIM *Chemisch. Annal.* 1784. Vol. II. p. 5 sqq.), vitro (RINMAN *neueste Entdeckung. in der Chemie*. Vol. VII. p. 137.), zinco (MALOUIN Mémoir. de l'Académ. des scienc. à Paris. ad ann. 1742. p. 100.), aut stanni purissimi, aut metalli cuiusdam nobilis crusta solito crassiori obducatur, imperarunt, aut omnem plane in pharmacopoliis

AMBR. PAREVS Oper. p. 746. A. FOTHERGILL l. c. p. 400 sq.), culinis et cellis (THIERY quaest. med. etc. A. FOTHERGILL l. c. p. 394-400. 405.), officinis lactariis (A. FOTHERGILL l. c. p. 394. 405. HAYES ibid. Vol. IV. 1788. p. 186 sq.), iisque, in quibus cereuisia (A. FOTHERGILL l. c. p. 404.). vini spiritus, aquae et olea distillata (IDEM l. m. c.), acetum, faccharata, sal commune, tremor tartari parantur (Serious reflexions on the manifold dangers attending the use of copper vessels and other utensils of copper and brass in the preparation of all such solids and liquors, as are designed to food the human bodies. Monthly Review. Vol. XII. p. 148 sq.) eorum usum interdixerunt, sed summi quoque magistratus, quibus ciuium salus curae cordique est, mandatis publicis his medicorum monitis robur addiderunt (e. gr. 1753 senatus supremus Sueciae A. FOTHERGILL l. c. p. 410. nuperius summus Pomeraniae magistratus CHR. EHR. WEIGEL Magazin für Freunde der Naturlehre und Naturgeschichte, Scheidkunst, Land- und Stadtwirthschaft, Volks- und Staatsarzney. Berlin, Strals. u. Greifsw. 8. Vol. I. 1794. fasc. 1. art. VII p. 60 sq.). Collegium medicorum Londinensium (pharmacopoeia Londinensis for 1788.).

Neque sane adeo difficile est, tum ex prauis illis, quos ut plurimum satis cito producunt, enarratis effectibus, tum ex aliis alimentorum aut medicamentorum ingestorum notis, sapore, colore, labem istam venereum augurari, in iis, quae magis volatilis sunt indolis, quemadmodum olea aetherea, distillationis ope, qua leni calore peracta, cuprum remanet, et liquor cum cupro omnis coloris expers transfit,

transit, tum manifestandam tum eluendam; alia, siue solida, modo prius in puluerem contusa, siue fluida, modo non obscuriori colore infecta, spiritui fali ammoniaci superinfuso tinctum caeruleum impertiendo vitium istud produnt; alia siue meraca, siue, nisi sint ipsa acida, acido quodam v. g. tartari addito (BINDHEIM l. c. Vol. III. p. 81.), zinicum vel ferrum politum immisum cortice cupri rubro obducendo cuprum inhaesisse demonstrant.

In aegrotis cupri veneno multatis vix opus est emeticis, quibus ex ventriculo eliminari, antequam ulterius progrediatur, poslit, quum ut plurimum vomitus enormes iam cieat (quod si non fiat, vitrioli albi scrupulus aqua solutus conduct), nisi velis, ingenti potuum tepidorum copia ingurgitata salutarem istum naturae medicatrixis conatum juuari eximie posse; efficacius acre hoc venenum mitigant butyrum, olea vnguinoſa (THIERY observ. de physique etc. l. c. JEANROI memoir. de la Société de medecine à Paris, ad ann. 1777. et 1778.), mel, potus mucilaginosi (JEANROI l. c.), et nisi acidum cupro adhaerens obstet, lac et puls lactea. Si suspicio adsit, non omne venenum per vomitum esse eiectum, lixiuum ex cineribus ligni paratum valde dilutum, aut ex vncia media cinerum clauelatorum et sex libris aquae tepidae paratum, cuius singulis horis dimidiis libra, vel libra vna cum dimidia, aut cum cochleari paruo magnesiae vstae deglutienda, aut anno iniicienda praecipitur, et nisi haec omne malum auferant, hepar sulphuris cum lacte et mucilaginibus medicationem perficiet (A. FOTHERGILL l. c. p. 415. 416.).

Y 3

Quum

Quum igitur medici potius videatur, inuigilare, quo minus improviso vsu interno noceat cuprum, plurimi fane medici (v. inter alios ANGELVM SALAM synopsi. aphorism. chymic. Sect. II. Aph. XXXVII. Oper. p. 261. A. FOTHERGILL l. c. p. 417.) ab eo abhorruerunt, alii vix externum admittentes: Nec defuere tamen audaciores, qui in hoc nequaquam acquiescentes cuprum varia forma indutum debita cum circumspectione in difficilioribus casibus interne quoque adhibuerunt, persuasi; atrocissimam etiam veneni virulentiam, cauto et tempestiuo vsu, aut idoneis additamentis cicuratam, conuerti in salutarem efficaciam posse.

A. *Formae cupri natuuae.*

Malachites, Cupri calx natuua acido aëreo foeta, laete viridis, quem tamen colorem ab instillato fali spiritu in amoene caeruleum commutat, indurata atque elegantem politura nitorem adipiscens, hinc olim inter gemmas recensita, superstitioso veterum medicorum vsu celebris, qui in cordis formam exsculpta et amuleti instar de collo suspensa infantes contra epilepsiam aliquosque terroris effectus praemuniri sibi persuadebant.

Chrysocolla, *Viride aeris natuum*, Calx cupri natuua viridis mollior, acida, quibus soluitur, viridi spiritum fali ammoniaci nitide caeruleo tintu perfundens, DIOSCORIDI (l. c. L. V. c. LIV.) inter medicamenta carni luxurianti exedenda atque ulceribus purgandis idonea recensita.

Caeru-

Caeruleum montanum, cu pri calxnatia caerulea, spiritu faliis armoniaci perinde ac acidis solvenda, ab his viridem tinctum adipiscens, inter erodentia pharmaca a DIOSCORIDE (l. m. c. c. LVI.) relata.

Lapis armenus, vt plurimum calcarius cupri calce perfusus, et caeruleo colore tinctus, qui tamen ab acidis adfusis in viridem transit: DIOSCORIDI (l. m. c. c. LV.) ad externum tantummodo, prouti chrysocolla, usum commendatus, aliis intus quoque adhibitus, vomitum ciens, hodie iure suo obsoletus.

B. Formae cupri saffitiae.

Scobs cupri, Limatura cupri: Eo remedio, aluum, vrinam et saliuam mouente, iam a KOENIGIO (apud c. NEVMANN chymia medic. Züllich. 4. Ed. alt. T. II. 1756. p. 678.) et aliis (v. c. FR. STRVVE de rabiei caninae therapia. Lips. 1774. §. 17. p. 21. commendata, ante sex a vulnere inficto horas praeterlapsas cum pane butyro oblio deglutito, et per tres continuos dies iejuno adhuc ventriculo repetito, quatuordecim homines a cane rabido demorsos contra hydrophobiam praemunivit, duos iam hydrophobos feruauit COTHENIVS (apud LOESECKE l. c. p. 350): Insignem quoque huius scobis ad duo grana per singulos dies sumti efficaciam in malignis ad ossa usque progradientibus, canum et hominum, ipsis haec arridentibus venereis ulceribus vidisse se testatur LIEB (apud BALDINGER neues Magazin für Aerzte. Vol. VII. 1785. fasc. 7. p. 547 sq.): Cum stanni scobe mixtam demorsis ab animali rabido commendant alii (v. c. FR. STRVVE l. m. c.).

Y 4

Lima-

Limatura aurichalci nonnullis pariter ad hydrophobiam arcendam aequa ac sanandam praedicata (c. FR. STRVVE l. m. c.).

Fuligo de cupreo abeno derasa multorum in eodem tritissimo casu sacra anchora (c. FR. STRVVE l. m. c.).

Flos aeris, cuprum repente in vstrinis refrigerio capillorum quasi speciem noctum, a DIOSCORIDE (I c. L. V. c. XLIII.) vsu tum externo, tum crassos humores extrahendi ergo, ipso interno commendatum.

Squama aeris a cupro candente, dum malleo percutitur; delabens, DIOSCORIDIS (l. m. c. cap. XLIV.) aevo vsu tum externo, tum interno, aquam trahendi fine, apud medicos veniens.

Aes vstum, ex cupro sive solo (*Crocus veneris*), sive addito sulphure, sale communi, alumine, aut pluribus simul, aut aceto, vsto natum, vtplurimum ex fusco atrum, DIOSCORIDI (l. m. c. cap. XLII.) ad vlegra purganda, a carnis luxuriantibus liberanda atque exsiccanda, ad oculorum vitia emendanda collaudatum, cardomomo iunctum et cum mulsa propinatum, interno vsu epilepticis commendatum, qui inde aut vomunt, quod pariter obseruavit (l. m. c.) DIOSCORIDES, aut alio laxantur, ab ARETAEO (de curatione morbor. acutor. L. I. c. 5. Oper. edit. BOERHAAV. Lugd. Bat. 1735. fol. p. 84.).

Sulphur cupri, puluis ex viridi nigricans, cupri puluerem per ferri laminam ex acido praeципitatum cum quatuor argenti viui partibus in mortario vitro niter

leniter calefacto terendo, in phiala parua per mensis spatium leni (100° thermometri Fahrenheitiani) calori exponendo, et cum aqua pluia triturando ex hac secedens, a I. B. PASQUALLATI (diss. de epilepsia. Vindob. 1766. 8.) interno vsu in epilepsia superanda multis laudibus exornatum, quas tamen nequaquam mereri in suis certe experimentis vidit (apud C. G. WEITZENBREYER l. c. §. IX. p. 36.) GREDING.

Aes viride, Viride aeris, Aerugo rasilis,
 Cuprum per acidum vinaceorum acescentium, cum quibus per strata per aliquod temporis spatium dispositum erat (MONTE Memoir. de l'Acad. des scienc. à Paris. ad ann. 1750. 1753. 1776.) in aeruginem, partim salinae indolis, in meridionali praesertim Gallia corrosum, acinis hinc vuarum et racemorum reliquis non raro impurum, fragile, laete viride, aquae, qua partim soluitur, et acidis, quae subit, eundem, spiritui salis ammoniaci, qui eandem in illud vim exercet, elegantissime caeruleum colorem impertiens, sapore acri aeruginoso, praeeunte DIO-SCORIDE (l. c. C. XLV.), apud medicos externo tantum vsu valuit, ad mundanda vlcera, exedendas excrescentias potissimum, alia atque alia forma, peculiari vt plurimum nomine insignita, adhibitum.

Nuperius tamen Cl. LIEB (l. c.) eandem aeruginem non extrinsecus solum cum essentia myrrae aut melle rosarum subactam in fistulis et aphthis, sed intus quoque, haustibus sanguinem depurantibus iunctam, tum in vlceribus malignis ad ossa usque serpentibus, ipsis venereis ossa infestantibus, tum per tres dies continuos siue meracam, siue cum

Y s

turbith

turbith minerali combinatam in pecoribus et hominibus a canibus et lupis rabidis mortis, trium ad sex granorum pondere optimo cum successi deglutientiam se praecepisse, testatur. Pilulas quoque, aeruginem recipientes, arcane tamen modo compositas, deglutientes cancro GERBIER (Journal de medecine, chirurgie, pharmacie. 1780. T. LIII. Jun.) et aliud eandem recipiens arcanum medicamen cancro mammarum potissimum opposuit medicus Parisiensis GAMET (FISCHER ap. RICHTER chir. Bibliothek. Vol. VIII. p. 74.), valde inaequali (RAMILLARS journal de medecine etc. l. m. c.) et fugaci (FISCHER l. m. c.) effectu vterque.

Vnguentum aegyptiacum Veteribus, melius recentioribus *Oxymel aeruginis*, ex aerugine cum melle et aceto ad vnguenti rubicundi spissitudinem cocta natum, L. HEISTERO (Instit. chirurg. I p. 19. 309. 373 sq.) in abstergendis vulnerum ulcerumque foribus, erodendis callis et carnibus luxuriantibus commendatissimum, ossibus tamen infensum, quae ab eius contactu arceri sollicite debent, aliis etiam in oris interni et gingivarum ulceribus usitatum, quibus penicilli ope illinitur.

Vnguentum apostolorum (Pharmacop. Wirtemb. p. 221.) colorem viridem, aequa ac efficaciae suae partem viridi aeris acceptam refert, cum lithargyrio, oleo, cera, terebinthina, resina, gummirefinis et aristolochia in vnguentum redacto. In mundandis ulceribus frequentis olim usus.

Balsamum viride (New dispensatory. p. 645.) a nonnullis *Metenfum* cognomine insignitum, eidem viridi

viridi aeris cum terebinthinae et seminum lini oleo cocto colorem et vim detergentem in ulceribus sanandis vtilem (I. v. BILGVER *Anweisung zur ausübenden Wundarzneyk. im Feldlazareth.* Leipz. 1763. §. 91.) debet.

Vnguentum sibiricum, incolis vrbis Vdinsk (I. g. GMELIN *Reise durch Sibirien.* Goetting. 8. P. II. 1752. p. 146.) in sananda panaritii quadam specie vulgarium, praeter alumem, vitriolum caeruleum et mercurium sublimatum corrosium aeruginem quoque recipit eum resina vulgari et axungia porci in vnguentum redactam.

Cera viridis colorem et partem virtutis in emolliendis, vel potius erodendis verrucis pedumque clavis efficacis (I. z. PLATNER instit. chirurg. §. 891.) viridi aeris debet, quod cum cera flava, resina pini et terebinthina veneta subigitur: Ad hanc multum accedit emplastrum, quo linteo illito et per quatuordecim dies imposito clavos pedum saepissime extirpatos esse testatur ROGERES (*Journal de medecine, chirurgie, pharmacie etc.* T. XL. 1773. Dec.). Componitur scilicet illud ex viridi aeris cum cera flava et gummi ammoniaco subacto.

Aes viride distillatum, *Aes viride crystallatum*, *Flores viridis aeris*, *Cuprum acetatum*, *Acetas cupri*, verum sal, quod totum aqua perinde ac spiritu vini dissoluitur, et utriusque colorem viridem, salis autem ammoniaci spiritui tintatum caeruleum impertiens, igne violentiori tortum acidum suum, constat enim ex aceto et cupri calce, et paratur

paratur ex viridi aeris per illud soluto, et in crystallorum formam redacto, dimittens, et puluerem ex fusco atrum relinquens, his iam notis, colore obscurius viridi, acrimonia maiori a viridi aeris vulgari distinctum, aqua solutum virtute arrodente chirurgis commendatum; penicilli ope bis quotidie oculo illinendam iubet in pannis oculorum hanc eandem solutionem BELL (system of surgery. Vol. III. 1785.); in ulceris cancrosi sanatione ad finem perducenda eius vna cum mercurio sublimato corrosivo aqua soluti usum externum feliciter tentauit LA CHAPELLE (apud DESAULT journal de chirurgie. T. I. 1791.), grana sex ad decem mensura lactis soluta ad venenum narcoticum ex ventriculo eiendum deglutienda proposuit SCHEFFERVS (chemische Vorlesungen. Greifswald. 1779. 8. §. 126.).

Magisterium cupri (ANGELVS SALA synops. aphorism. chymiatr. aph. XXXVIII. Oper. p. 262.) haud multum a crystallis viridis aeris videtur distare, ob mundificantem ulcerata facultatem ANGELI SALAE laudes promeritum.

Spiritus aeruginis, Acetum esurinum, Acetum radicale, si quidem rite et circumspecte per distillationem ex crystallis viridis aeris paretur, nihil aeruginis continet, acrimonia tamen per saporem et odorem se manifestante alia aceti genera superat, ut tanquam odoramentum ad resuscitandos animi deliquio laborantes efficacius profecto agat. V. Vol. I. Ed. alt. p. 463.

Aqua viridis ab HARTMANNO (Oper. medico-chymic. Francof. 1684. fol. T. I. p. 29.) vulgo dicta,

dicta, quamuis iam a F. PLATERO, ampliori vtique ingredientium copia locupletata, adhibita, viride aeris hoc quoque recipit, quod breuiori et meliori fane formula cum aequali aluminis vsti, dupla mellis portione, et 32 vini albi partibus permiscetur, in purgandis narium et oris interni, etiam foetidissimis, tum scorbuticis, tum venereis ulceribus celebris, quibus paululum calefacta vel penicilli, vel stupae aut gossypii auxilio applicatur (KLEIN select. rat. med. Francof. et Lipl. 1765. 8. p. 18.); in mundandis ab ulceribus Fordidis serpentibus digitorum vnguibus etiam efficax (E. G. BALDINGER *neues Magazin für Aerzte*. Vol. III. fasc. 1. p. 26.).

Tinctura cupri alcalina, solutio cupri acris nitidissime caerulea per spiritum salis ammoniaci perfecta, odoris penetrantis, cum acidis efferuefcens, ab iis instillatis turbata, et a largius infusis colorrem caeruleum cum pallido viridi commutans, siue cum scobe cupri (H. BOERHAAVE elem. chem. T. II. proc. 192.), siue cum aeragine (HECKER von den venenischen Krankheiten. Erfurt. 1791. 8. LIEBL. C.) parata, tum externo visu commendata, ad cancros venereo exstirpandos (HECKER l. m. c.), siue nari bus attrahatur, siue gossypio aut linteo carpto excepta denti dolenti admoueatur, ad dolores dentium tollendos (apud WEITZENBREYER l. c. p. 24.), tum interno per longum temporis spatium continuato, guttarum trium ad viginti quatuor usque mensura cum mulsa aut alio potu sorbta, in pertinacissima (LIEBL. C.) epilepsia, et (BOERHAAVE l. m. c.) hydrope, ut tamen, et si in uno aegroto largissimum lotii

lotii profluum excitasset, in aliis omni effectu caruisse candidissimus Vir fateatur.

Parum ab hac tinctura discrepant plures *tincturae lunae* Veteribus dictae, tinctu caeruleo conspicuae, quem cupro argento fere semper inherenti debent, et probabiliter ipsa *tinctura martis caerulea* Ettneri (Pharmacop. Wirtemberg. p. 210.) colorem, quo ab aliis martis tincturis tantopere differt, cupro in ferri scobe delitescenti acceptum refert.

Neque multum abludit

Aqua ophthalmica sapphirina, Aqua ophthalmica caerulea, ex aqua calcis, parca salis ammoniaci portione, et cupro, vel granulis aliquot crystallorum aeris viridis confecta, nisi velis aqua magis esse dilutam, in oculorum morbis, praesertim inflammationibus, iis potissimum, quae post operaciones in oculis peractas superueniunt, praedicata, in sicea tamen ophthalmia minus conueniens; in varicibus vasorum albugineae dissipandis efficacem expertus est DUSSAUSSOY (Journal de medecin. chirurg. pharmac. T. LXVIII. 1786. Sept.).

Tinctura aeris vinosa smaragdi virore conspicua, ex bracteolis aurichalci cum vino maluatico digesti confecta, in oculorum maculis delendis, ulceribus malignis sanandis, aliis malis tollendis externo vsu, si ANGELO SALAE (septem planet. terrestr. spagyric. recens. Oper. p. 211.) credas, potentissima.

8. *Wismuthum, Bismuthum, Marcasita, Marcasita argentea, Plumbum cinereum, metallum inferiori-*